

Trst, izvešči
Asiškog št.
pisma se u
Prof. F. Perč
znaša za mesec
Za inozemstvo mesečno 5 lir več. — Telefon ure
Uredništvo: ulica sv. F.
naj se pošilja u
knjižnica
ANA — Jugoslavija
Tisk št.
redn. št. 1950, pol leta 1.
za uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širini ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent. osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L. 1.—, oglasi denarnih zavodov mm po L. 2.—. Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L. 2.— Oglasi naročnika in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Franciška Asiškega št. 20. I. nad. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Ne „goli in bos“, ampak po logiki zgodovine

Prošlo nedeljo je vodja Slovenske ljudske stranke in nje parlamentarne delegacije v beograjski skupščini pred glavnim odborom v Ljubljani razvil svoje misli o sedanjem političnem položaju v Jugoslaviji in posebej se o vprašanju sporazuma s hrvaško seljaško stranko.

Dr. Korošec vidi dve možnosti za sporazum med rečeno stranko in radikali. Prva možnost da bi bila, da Hrvatje vstopijo v vladu „goli in bos“, to je: brez nikakih koncesij in brezpogojno. Druga pa, da ostanejo zvesti idejam opozicijskega bloka ter da vstopijo v vladu z namenom, da se v vsej državi vzpostavi zakonitost, da se razpišejo svobodne volitve ter da se tako pristopi k velikemu delu narodnega sporazuma. Za ta zadnji slučaj da bi ves blok narodnega sporazuma in seljaške demokracije nesebično in požrtvovalno podpiral tako delo. Pomembna pa je nadaljna izjava dra. Korošca, da ne veruje prav v to drugo možnost, kar bi pomenilo, da pojdejo Hrvatje v vladu „goli in bos“!

Proti temu nastopu dra. Korošca je nastopil „Sušaški Novi List“ s precej ostrim polemičnim člankom. To je tem značilnejše za sedanje razmere v opozicijskem bloku, ker je bil rečeni list doslej v ostri opoziciji proti Pašičevemu režimu.

„Novi List“ priznava, da ima dr. Korošec osebno pogoj za politično moč. Dostavlja pa, da to ne zadostuje. Potrebna je tudi podlaga politike, ki mora biti v skladu s splošno narodno politiko. Slovenska ljudska stranka pa da nima teh lastnosti, ker je oddaljena od možnosti za spojitve s katerokoli drugo narodno skupino.

Sušaški list očita dru. Korošču, da ni bil dovolj objektivni v ocenjevanju akcije za narodni sporazum. Ne dopušča niti resnega namena. Toda o resnosti namena se more soditi še le potem, ko so stranke, ki se imajo sporazumeti, dlje časa sodelovale na upravi države. Zato naj bi dr. Korošec čakal priznanje. Je pa dr. Korošec tudi hudo pogrško dra. Korošca tudi v njegovi želji, naj bi hrvaški narod nadaljeval politiko zgodovinskega državnega prava. Saj je — tako ugotavlja — tudi hrvaška seljaška stranka sama zapustila to podlago, čim je svoj delokrog razširila preko meje banske Hrvaške ter s tem začela delovati na narodnem načelu. Dr. Korošec naj ne pozabljaja, da je vsakemu zgodovinskemu priznanju pravna glavna podlaga meč. Čim pa bi Hrvatje in Srbi sprejeli to načelo za podlago svojega delovanja, potem ne bi moglo priti med njimi nikdar do iskrenega in trajnega sporazuma. Razen frankovcev, ki pa so danes brezpomembni, priznavajo vsi Hrvatje etnično narodno edinstvo. V političnem pogledu pa se razlikujejo samo po metodi nadaljnjega delovanja. Eni označujejo Hrvatje kot narod, drugi kot del naroda. Če ne bi Hrvatje delali tako, bi mogli res postati „goli in bos“. Dr. Korošec pa prikazuje vso akcijo za sporazum kot nekaj pakt med plemeni. Morda bi to ugajalo Slovencem, ali na tak način se ne more nikdar trajno rešiti srbsko-hrvaški spor. Ta spor se ne more rešiti na „savskem mostu“, kakor je nekdanji mislil tudi Stojan Protić, a je pozneje sam spoznal svojo zmoto. O tem bi ga bili prepričali tudi poznejši dogodki, če bi jih bil doživel. Hrvatje so šli „preko Save“ brez „koncesij“ in „pogojev“. Dr. Korošec pa je doživel to, a vendar vztraja na poti „koncesij in pogojev“. Pašić in Radić razplagata sedaj z 210 mandati. Da se odpravi iz naroda medsebojno nezaupanje, bi zadostovalo že, če popijeta skupno čašico črne kave. Koliko bolj pa, ako bosta skupno upravljala deželo!

Vsakdo ve — zaključuje Sušaški Novi List — da je za narodni sporazum potrebna priprava. Doktorirari pa bi hoteli, da se že v naprej napiše recept. Pozabljati pa ne bi smeli, da sodobna narodna politika ni apoteka, kjer se zdravi po receptu, posebno pa ne v narodu, ki še le nastaja in ki ima toliko samoljubja in različnih interesov. Nezaupanje v narodu se more odpraviti le tako, da se preide k skupnemu sodelovanju brez „koncesij in pogojev“, ker samo to pomeni pomirjenje. Drugače ne bi koristile ne „koncesije“, ne „pogoji“ in zidali bi na pesku. Hrvatom se danes ni treba več bati, da bi ostali „goli in bos“. Narod se mora tega bati samo tedaj, če hodi po krivih poteh in če ne zna skrbeti za svoje interese. Ali bo Hrvaška seljaška stranka ubirala krive poti, to se bo videlo še le, ko bo na delu. „Goli in bos“ pa ostanejo osebni spekulanti.

Z jako zanimivimi in globoko zamišljenimi izjavami je posegel v razpravo tudi Lujo Vojnović, ki je med najbolj pokačnimi zlogi svojega poznavanja jugoslovenskih stvari, zbog svoje stroge objektivnosti z ozirom na srbsko-hrvaški spor in zbog svoje enake pravičnosti v sodbi napram Hrvatim in Srbom.

Človeško življenje se razvija na tangenti (dotičnici) neložice. Čim pa človek stopa na površje življenja kot skupnost, nastaja iz obilice neložic skupna logika zgodovine. Tudi najnovejša znamenita faza v konsolidaciji jugoslovenske države ne pomeni nikake izjeme od pravila. Iz najnesmiselnih položajev se uveljavljajo logika in družabni zakoni.

Po daljšem historijatu valovanja in penjanja ob hrvaško-srbskem sporu ugotav-

lja, da Hrvatje niso nikakoli komunisti, da so strogo monarhistično ljudstvo, čeprav so se kazali svetu kot republikanci. To je bila gorostasna mistifikacija, ki se je sedaj približala svojemu koncu. Hrvatje ljubijo svojo domovino in vidijo, da so se nje meje tako razširile, kakor ni slutil tega noben pesnik. Hrvatje so spoznali, da so hodili ob robu velikega prepada. Aretacija Radića jim je odprla oči. Ta energični korak je povzročil blagodejen preokret. Ne pred, ampak po tem dogodku je prišla tista znamenita skupščinska seja dne 26. marca, ko je glavni govornik Hrvaške seljaške stranke obsojal, kar je dotlej obojeval in je blagoroval, kar je dotlej obsojal. Z nekim plemenitim patosom, ki je ganil skupščino je priznal monarhijo, dinastijo in tisto „strašno ustavo“. To je povzročilo simpatičen preokret, ki se ni omejil le na sejno dvorano, marveč je valovel dalje po vsej Srbiji do grške in bolgarske meje.

Hrvaška izjava je bila v tem trenutku produkt zgodovinske potrebe in izliv čustvenega slovanskega srca. Do tedaj nepoznani govornik je v tem trenutku vzrlel na filmski zavesi zgodovine v simbol naroda, ki se po petletnem beganju po pušavi povrača v naročje svojih očetov in k razumevanju narodnih potreb. Pavle Radić sam je odbil zlohotne pripombe nekaterih politikov, ko je izjavil dostojanstveno: kapitulacija — če se že more govoriti o njej — se izvršuje pred stalnimi interesi ljudstva in države. S tem govorom se je odigralo odločilno dejanje hrvaške žaložnje. In to ravno v Beogradu, v stari konjeniški vojnašnici kneza Mihajla, tistega srbskega vladarja, ki se je posvetoval s Strossmayerjem o bodočem ujedinjenju in osvoboditvi Jugoslovenstva.

Incident med Italijo in Afganistanom

rudi usmrtilve Italijanskega državljana

ITALIJA zahteva 7.000 šterlingov odškodnine
RIM, 13. Vso javnost je silno razburila vest, ki jo je prejela agencija Stefani, da je bil v Afganistanu nenadoma umorjen ing. Piperno, za katerega je italijanski poslanik že dosegel oprostitve.

Zalostna zgodba ing. Piperno je naslednja:
Ing. Piperno, italijanski državljani, je bil nameščen kot tehnik pri javnih delih v Afganistanu in sicer na podlagi pogodbe z afganistansko vlado. Julija lanskega leta je bil pozvan na policijo, stražnikom pa se je ustavljal in pri tem ustrelil na enega in ga usmrtil. Ing. Piperno je bil radi tega obsojen na smrt. Italijanskemu poslaniku v Kabul se je po dolgem času posrečilo doseči, da je bil ing. Piperno pomiloščen, toda ostal je še vedno v zaporu. Da je poslanik lahko dosegel oprostitve, je moral plačati ogromno odškodnino potomcem umorjenega policaja, kakor je to v navadi po tamošnjih običajih; tako so potomci inženirja vse odpustili in sodnija bi bila lahko takoj odredila, da se Piperno izpusti na svobodo. To je tudi afganistanska vlada obljubila.

Ker pa vlada ni hotela izvršiti obljube, je ing. Piperno pobegnil iz ječe. Podal se je na pot proti ruski meji in je že skoraj dospel do nje. Tedaj pa se je iz neznane vzroka sam javil pri afganistanskih oblastvih. Vtaknili so ga zopet v ječo. Italijanskemu poslaniku se je dne 26. maja posrečilo, da mu je afganistanska vlada zopet obljubila, da bo ing. Piperno izpuščen. Kljub tej svečani obljubi je bil ing. Piperno dne 2. junija skrivaj usmrčen.

Italijanska vlada je proti takemu postopanju energično protestirala pri afganistanski vladi in si pridržala pravico, da zahteva zadoščenje.

RIM, 13. Min. predsednik in obenem zunanji minister on. Mussolini je poslal poslaniku Afganistana v Rimu noto, v kateri svečano protestira proti justifikaciji inženirja Dario Piperno in zahteva naslednje zadoščenje:

1.) da se izvrši javna obžalovalna manifestacija v Kabulju z obiskom afganistanskega zunanjega ministra italijanskemu poslaniku, medtem ko bo četa afganistanskih vojakov izkazala čast italijanski zastavi;

2.) da se vrne krvna odkupnina, ki je bila plačana v dobri veri, toda zaman, da se doseže oprostitve ing. Piperno;

3.) da se italijanski vladi plača odškodnina 7000 funtov šterlingov (okoli 861.000 italijanskih lir).

Opozicija se povrne v parlament

RIM, 13. Davi se je sestal izvršilni odbor opozicije. Odbor je proučil sedanj položaj in je prišel do sklepa, da se aventinji povrnejo v parlament. Ta sklep bo predložen posameznim parlamentarnim skupinam, ki se sestanejo v torek. V sredo se sestanejo vsi aventinci, da zavzamejo stališče o sklepu izvršnega odbora. Gotovo je, da bo sklep odobren.

Restitev grške vladne krize

Mihalakopoulos ostane predsednik vlade

ATENE, 13. Atenski brzojavni urad sporoča: Mihalakopoulosova vlada bo jutri priselila. V vladi je ostala večina prejšnjih ministrov. Povratek Mihalakopoulosa na vlado je napravil zelo ugoden vtis. Malenkostna vojaška akcija je popolnoma nehalna. Vlada je odredila, da se imajo strogo kaznovati oni, ki so jo povzročili.

Painlevé na fronti v Maroku

Pogovori s poveljniki vojske

PARIZ, 12. „Matin“ poroča iz Fesa: Painlevé bo odpotoval jutri zjutraj na fronto. Kljub pomanjkanju vsake vesti se zatrjuje, da je imel včeraj francoski ministrijski predsednik zelo važen pogovor z maršalom Lyauteyem in admiralom Geheimejem, poveljnikom pomorskih sil v vodah Maroka. Govorilo se je tu o blokadi ozemlja Rifancev in Painlevé je dal zagotovilo, da bo v par dneh blokada izvršena.

FES, 13. Ministrijski predsednik Painlevé si je ogledal včeraj v spremstvu maršala Lyauteyem in generalov Jacquemont, D'Angana, Billista ter De Chambruna fronto ob Uergu ter nekoliko sprednjih postojank francoske vojske. Polkovnik Trandenberga je podal poročilo o vojaškem položaju, nakar je Painlevé na dolgo konferiral s poveljniki vojske. Zvečer se je Painlevé povrnil v Fes. Danes bo obiskal postojanke v Nezzanu, katere drži zasedene Colombatova kolona.

Painlevé je izjavil novinarjem, da je moralno stanje francoskih čet v Maroku izvrstno. O predstoječi francosko-španski konferenci v Madridu se je izrazil, da bo ta-le napravila konec tibotapstvu z orožjem na meji Maroka potom strogega nadzorstva v smislu ženevskega dogovora. S fronte v Maroku se v ostalem ne poroča o nobenih vojnih dogodkih, ampak se le ugotavlja, da se Abd-el-Krim z mrzlico naglo pripravlja na splošni napad na francoske in španske postojanke.

Ministrski svet odobril Caillauxovo politiko

PARIZ, 13. Ministrski svet je imel sinoči sejo pod predsedstvom ministra Steega. Vzel je na znanje sklenitev dogovora z Anglijo glede pakta za zaščito ter ukrenil vse potrebno za odvrnitev vsakih nasilij. Na koncu je ministrijski svet izrazil svoje zadoščenje nad delovanjem finančnega ministra Caillauxa, ki posveča vse svoje sile vprašanju znižanja državnih stroškov.

Bojkot angleškega in japonskega blaga v Shanghaiju

50.000 rubljev za stavkujoče

SHANGHAI, 13. Položaj je še vedno težaven. Večidel javnega mnenja podpira zahteve vstašev, ki zahtevajo razveljavljanje inozemskih koncesij in odpravo mednarodnih pogodb. Na zborovanju, ki se je izvršilo sinoči, je bil proglašen bojkot angleškega in japonskega blaga. Sklenjeno je bilo tudi dovoliti kitajskemu komisariju za zunanje stvari rok 24 ur za sprejetje predloženih zahtev z grožnjo, da bo v slučaju zavrnitve proglašena splošna stavka v vsej Kitajski.

Iz Moskve poročajo o številnih zborovanjih, na katerih so bile sprejete resolucije, kjer se izraža simpatija za to gibanje proti tujcem v Shanghaiju. Osrednji odbor ruskih sindikatov je poslal v Peking 50.000 rubljev kot podporo za stavkujoče in družine padlih Kitajcev.

Medtem so angleški krogi zelo vznemirjeni radi teh zmešnjav, ki kažejo, da se bodo še povečale ter razširile. Namen Amerike za čimprejše sklicanje konference za kitajske carine je dobil v teh krogih največje odobravanje, ker se smatra, da ne bo nobena kitajska vlada mogla vzpostaviti reda, ako ne bo imela sredstev za vzdrževanje civilne in vojaške uprave. K temu se pa še pripominja, da mora prevzeti najprej vodstvo osrednje vlade, ki bo znal kot tak doseči, da se bo njegova volja izvrševala.

PEKING, 13. Italijanski minister je izročil danes kitajskemu zunanemu ministru odgovor interesiranih vevsel na tretjo kitajsko noto glede shanghaiških nemirov. Odgovor pravi, da so interesirani diplomatski predstavniki pooblastili svoje zastopnike v Shanghaiju, da proučijo s funkcijonarji kitajske vlade primerna sredstva za zboljšanje položaja. Odgovor naglašja, da je le kitajska vlada odgovorna za mir in red v Shanghaiju, Pekingu in splotih v vsej deželi.

Poraz rednih pri Kantonu

HONG KONG, 13. Poslednje vesti iz Kantona zatrjujejo, da so bile rdeče čete, ki so nadlegovale mesto, odbite. Danes predpoldne so Kantonci napadli rdeče z artilerijo. Opoldne so rdeči pod vodstvom ruskih oficirjev izvedli koncentrični protinapad, ki pa se je izjalovil. Uporniki so se umaknili v smeri proti severu.

Kriza belgijske vlade

Poullet vrnil mandat

BRUSELJ, 13. Katoliški ministri Carton, Tschoffen in Deliedekerke so izstopili iz katoliško-socialistične kombinacije, ki jo je hotel imeti Poullet. Danes popoldne se je sestala k njuni seji desnica in Poullet je vrnil mandat.

Amerika in garancijski pakt

WASHINGTON, 13. Državni oddelek je ponovno izrazil stališče Združenih držav glede pakta za zaščito, ki se nahaja sedaj v fazi proučevanja. Združene države smatrajo vprašanje kot izključno zadevo evropskih držav in se radi tega ne bodo vmešavale v tozadevna pogajanja. Državni oddelek je istočasno zanikal vest nekaterih listov, da je bila o načrtu za omenjeni pakt interpellirana tudi vlada Združenih držav.

Italija hoče ohraniti svobodo akcije

LONDON, 13. „Daily Telegraph“ piše glede klavzule garancijskega pakta, katere pooblašča Francijo, da sme v slučaju napada odposlati svoje čete preko nemške demobilizirane cone, naslednje: Italija smatra, da bi moralo to pooblastilo imeti enoglasno sankcijo Društva narodov. Italija bi lahko vedno proglašila svoj veto proti temu pooblastilu, toda nikakor ne bi pristopila k garancijskemu paktu, ker ne sprejeti nikakih obveznosti v korist druge, ne da bi prejela analogne usluge. Njeno zadržanje je brezdvomno upravičeno. Po našem mnenju bi abstinenca Italije znatno znižala vrednost garancijskega pakta.

Značilno je, zaključuje navedeni list, da se Italija noče odpovedati svobodi akcije, medtem ko prevzema Anglija avtomatično obveznosti za slučaj nemškega napada.

Odgoditev narodne skupščine

Zakonski načrti poslancev SLS — Sporazum med radikali in radičevci odložen

BEOGRAD, 13. (Izv.) Na današnji seji narodne skupščine je poslanec Vesenjak predložil dva zakonska načrta, za katere so pristajali SLS zahtevali nujnost. Prvi zakonski načrt vsebuje izpremembe pristojbinskega zakona, drugi pa se tiče osebne dohodnine. Skupščina je zavrnila nujnost predlogom. Tedaj so pristajali SLS zagrali velik hrup.

Ker je bil danes dnevni red skupščine izčrpan, je vlada predlagala, naj se zbornica odgodi za en teden, da bodo posamezni odbori med tem časom lahko proučili zakonske načrte in jih nato predložili zbornici. Predlog je bil sprejet in zbornica se odgodi za en teden. Takoj po tem kratkem odmoru bo narodna skupščina razpravljala o načrtu tiskovnega zakona, dalje o načrtu invalidnega zakona in o 3 načrtih sodnih zakonov.

Osporeni radičevski mandati bodo verificirani v zakonitem roku in sicer še tekom tega meseca. Narodna skupščina bo zaključila svoje delo prve dni julija, na kar nastopijo poletne počitnice, ki bodo trajale do 20. oktobra. Radi tega ni pričakovati za sedaj nikakih važnih političnih dogodkov.

Vprašanje sporazuma med radikali in radičevci je stopilo popolnoma v ozadje. Opozicijski listi, ki so prej pisali, da je sporazum gotova stvar, sedaj niti ne omenjajo tega vprašanja. V osredje je stopilo vprašanje verifikacije osporenih radičevskih mandatov.

Poslanci so pričeli zapuščati prestolico. Nocoj je odpotoval prosvetni minister Svetozar Pribičević z večjim številom poslancev v Sisak, kjer bodo imeli jutri samostojni demokrati velik shod.

Pismo iz Jugoslavije

Ljubljana, 12. junija 1925.

Verifikacija anketiranih mandatov HSS je zopet odložena in o poročilu ankete komisije ne bo sklepa skupščina, temveč bo poročilo izročeno verifikacijskemu odboru skupščine, da ta izdela predlog za plenum skupščine. Nekateri radikalni poslanci so sicer temu ugovarjali — in med njimi so bili zelo ugledni člani kluba — toda Pašić je tako hotel in klub je soglasno odobril njegovo stališče.

Z odložitvijo verifikacije je odložen tudi sporazum; za kako dolgo — se ne da reči. Zanimivo je, da je na seji radikalnega kluba g. Jovanović nastopil ostro proti temu, da bi se sporazum odložil do jeseni, kakor se ponekod govori. Tedaj ga je prekinil g. Pašić z medklicem, kdo da mu je to povedal, ker on, Pašić, ni tega nikdar nikomur govoril. Če se pa ne izjavi g. Pašić, potem ne ve nihče za resnično stanje politične situacije, ker je edino merodajna beseda g. Pašića.

Zato vlada v naši politiki trenutno taka negotovost. To nesigurnost je poudaril v nedeljo na seji vodstva SLS tudi gospod dr. Korošec. Seveda je njegova izjava precej strankarsko pobarvana in nasprotje med radičevci in radikali pretirano močno poudarjeno. Deloma je bil g. Korošec tudi nejasen. Ni namreč podal končne misli, temveč se pred njo ustavil, če namenoma ali ne, tega sedaj ni mogoče dognati. Proti govoru dr. Korošca je ostro nastopil „Kmetijski list“ in mu zabrusil vprašanje, če ne ve, da se dela sporazum v etapah. To vprašanje „Kmetijskega lista“ je precej važno in utemeljeno. Jasno je, da ne more med radičevci in radikali priti takoj do popolnega sporazuma in da za prvo etapo zadostuje, če je odstranjeno medsebojno nezaupanje. S svoje strani morejo radikali dokazati samo na ta način, da dvignejo obznanje nad HRSS in da izpuste zaprte voditelje Radičeve stranke. Zato je naravno, da se v tej prvi etapi govori le o teh rečeh, ki so čisto strankarsko-politične, ki pa so neobhodne in uvod vsem poznejšim pogajanjem. Ali se bliža prva etapa ugodnemu zaključku ali ne, se najkasneje vidi iz poteka verifikacije mandatov HSS. Če to vprašanje še ni rešeno in če se mora še enkrat ponoviti ceremonija vrnitve poročila ankete komisije v verifikacijski odbor, potem iz tega sledi, da še ni vse razčiščeno in da ima g. Pašić še vedno svoje pomisleke. Z ozirom na razne izjave g. Pavla Radića je treba poudariti, da se njegove izjave nanašajo samo na to prvo etapo ter se da sklepati, da bodo pomisleki g. Pašića kmalu odpadli.

Dogodek tedna je bila zunanepolitična debata v skupščini ob priliki interpelacije demokratskega poslanca dr. Vojve Marinkovića. Za debato je vladalo največje zanimanje in debata je bila na višini, ki bi delala čast vsakemu parlamentu. Je to za sluga g. Vojve Marinkovića, čigar govor je bil prost vsakega partizanstva, stvaren in miren, toda kljub temu nad vse učinkovit. Glavna teza g. Marinkovića je bila, da se moramo mi za bolgarske dogodke zanimati, ker smo mi merodajni za misljenje zaveznikov o Bolgarski. Če pravi bolgarska vlada, da ji je večja vojska zaradi komunističnih atentatov potrebna, potem moramo mi preiskati, ali to odgovarja resnici. In konstatirati moramo, da je trditve bolgarske vlade neresnične. Proti atentatom ne obvaruje niti največja vojaška sila in car Aleksander II. je bil ubit, ko je imela Rusija najsilnejšo armado na svetu. Zato ni res, da bi se morala bolgarska vojska povisati zaradi komunističnih atentatov. Če pa je bilo bolgarski vladi povečanje že dovoljeno, potem je zopet naša dolžnost, da se prepričamo, če se je to povečanje v resnici porabilo le za boj proti komunistični nevarnosti. Zopet moremo konstatirati, da temu ni tako, temveč da se veliko bolj ko komunisti preganjajo na Bolgarskem zemljedelci. Nikakor pa ne more biti naš interes, da bi mogli to dopustiti. Velika Britanija je vedno simpatizirala z onim evropskim pokretom, ki je bil svobodomiseln. Vloga Velike Britanije pripada na Balkanu Jugoslaviji, ki mora vedno simpatizirati z vsakim demokratičnim pokretom. Zemljedelski pokret je demokratičen in zato ni treba, da bi svojih simpatij skušali. Zato g. Marinković odklanja, da bi prožila jugoslovenska vlada tudi najmanjšo moralno podporo vladi Cankova.

Vtis Marinkovićevega govora je bil zelo velik, čeprav je vladna večina soglasno odklonila dnevni red opozicije. Večina je pač počastila strankarski interes, toda argumentacija g. Marinkovića je v svojem srcu odobrila. To se je tudi jasno videlo iz govora radikalnega poslanca Cirkovića. Ne enkrat je poudaril, da moramo postati prijatelji z Bolgari in da je pristajati bratskega sporazuma med Srbi in Bolgari. Da pa vodita sporazum le preko bolgarske demokracije, ni nobenega dvoma.

Jutri se bo vršil v Ljubljani slovesen prevoz trupel italijanskih oficirjev in vojakov, ki so umrli v Ljubljani na ranah, dobljenih v vojni. Dasi je v Ljubljani dosti neprijaznega razpoloženja do zapadne sosedne države, bo vendar pokazal prevoz, da je še vse polno možnosti za prijateljstvo med obema narodoma. Treba je le, da se tam preko pokaže dejansko dobro voljo in vse bi potem sledilo samo od sebe. Nič drugega, samo slovenska šola naj bo zopet dovoljena v Julijski Krajini in vse bo pozabljeno. Zakaj nečemo tam preko niti tega spoznati? Zakaj nečemo dovoliti stvari, ki je po kulturnem pravu samaposebi razumljiva? To so vprašanja, ki bodo jutri v Ljubljani zlasti jasna. Ali bo dan zadovoljiv odgovor? In zakaj ga ne bo?

Na to bi vi mogli bolj odgovoriti, ko mi v Ljubljani, pa čeprav se tiče nas prav tako ko vas. Prepričan pa sem, da spomina za domovino padlih italijanskih vojakov ni mogoče lepše proslaviti, kakor z blizanjem obeh narodov, ker zmagaja je popolna šola, ko je kronana z mirom. Da bi se v tem duhu proslavil spomin junakov in pričela bi se lepša bodočnost za jugoslovenski in italijanski narod.

R. S.

Iz urada Pol. dr. „Edinost“ v Trstu

Mestna organizacija v Idriji: Vpokojeni rudniški poduradniki še niso dobili zastankov, ki jim pritečejo radi asimilacije. Poslanec dr. Willan je zato poslal na ministrijski financ in javnih izdatkov interogacijo, da izve, kdaj se tem rečem izplačajo zakonito predpisani zastanki. O vspehu bomo poročali.

Dopolnitev cestnega omrežja Avče-Grgar-Gorica. — Poslanec dr. Willan se je obrnil na ravateljstvo civilnega genija v Videm, da zgradi cesto med Batami in Banjšicami, z državnim prispevkom. G. poslanec je tudi opozoril oblastva, da občina na banjski planoti ne more izvršiti tega dela radi pomanjkanja sredstev. Odgovor sporočimo naravnost prizadetim občinam.

Priklopitev spodnjeokrajnih občin k goriškemu registerstvu in davčnemu uradu. — Poslanec dr. Willan se je na prošnjo iz prizadetih občin obrnil na finančnega ministra z zahtevo, da se prideli 13 občin spodnjega Krana h goriškim občinam, in to radi slabih zvez in drugih lahko umljivih razlogov. To posredovanje se je izvršilo sporazumno z vsemi prizadetimi. O uspehu bomo poročali.

Očiščenje vojne cone: Radi neprestanih nesreč, si ke dogajajo po raznih krajih radi vojne streliva in ki napolnjuje kolone v našem časopisu, je naš poslanec dr. Willan stavil na vojnega ministra vprašanje ali ne misli ukreniti vse potrebno, da se ponovno prečišča vsa vojna cona natančno in naj se vse okoli ležeče vojno strelivo odstrani.

Dr. K. M. Gorica: Pismo prejeli: Vam ni treba priloziti dokumentov, držite se našega pojasnila v „Edinosti“.

K. T. Spenica 114: Pismo prejeli in v stvari bomo posredovali pri finančni intendantu.

J. K. Orehek: Društvo „Prosveta“, katere smo izročili Vaš spis, tihoči se kavci in dovolj za predstavu Vašega društva, ni se moglo ugotoviti pravega stanja, ampak Vam takoj, ko dobi natančne podatke, naravnost odgovori.

Tajništvo.

DNEVNE VESTI

Trg svilodov v Gorici

Slovensko kmetijsko društvo v Gorici javlja svojim članom kakor tudi vsem pri-
delovalcem svilodov sledeče:

Trg svilodov (galate) se otvori z dnem
15. t. m. in sicer na trgu sv. Antona.
Mestni magistrat je izdal posebne pred-
pise glede sklepanja kupčij, in sicer:

1.) Svilodi se smejo prodajati izključno
na določenem trgu. Vse kupčije, sklenjene
drugje, so kaznive. To se pravi, da ni do-
voljeno kupcu kakor tudi prodajalcu, da
sklepa kupčije na potu v Gorico, kakor
je bilo to v navadi.

2.) Trg se odpre že ob 5. uri zjutraj.
Kupčije se smejo sklepati le po 7. uri. Čas
od 5. ure pa do 7. ure je določen za teh-
nanje.

3.) Sklenjena kupčija je veljavna, kupec
ne sme pridržati nobenih odbitkov, ki niso
pogojeni med prodajalcem in kupcem; ti
odbitki morajo biti zapisani na boletih.
4.) Na boletih mora biti natančno ozna-
čena cena, kilogrami in odbitek. Bolet
morajo nositi natančno ime in priimek
kupca ter mesto oziroma kraj njegovega
skladišča.

5.) Na trgu bo na razpolago javna teht-
nica, katere se smejo posluževati kupci
kakor tudi prodajalci.

6.) Kupci si ne sme zaračunati mešeta-
rije; kot posredovalci so določeni ljudje,
katere pooblašči tržni komisariat.

7.) Vsako nepravilno postopanje s strani
kupca kakor tudi prodajalca je treba
takoj naznati tržnemu komisariju.

Splošno naj bodo naši ljudje pri prodaji
svilodov dokaj previdni, da ne zaidejo v
nasprotje s predpisi, kakor tudi da ne
bodo oškodovani pri ceni.

Posebno letos, ko so razmere take, da
jih ne pomnijo niti najstarejši ljudje, je
treba paziti, da vsaj nekaj stroškov in tru-
da krije kmet. Danes je težko določiti ceno
svilodov, ker ni mogoče vedeti, koliko
blega pride na trg in kakšno bo, pa tudi
trgovci sami ne vedo niti omeniti cene.

Kmetijsko društvo v Gorici je podvelo
vse korake, da bi ublažilo razmere, a žali-
bog je prevelika negotovost trga in z njim
v zvezi prevelika nevarnost glede cen
vzrok, da ni društvo moglo določiti sušil-
nice, ki bi bila pripravljena jemati svilode
od naših kmetov. Na roko so nam šli naj-
večji strokovnjaki, a žal tudi njim ni bilo
mogoče vsaj deloma organizirati prodaje
svilodov.

Znano je, da je goriški trg svilodov po-
polnoma neorganiziran in da se tu vrše
velike nerednosti na škodo našega kmeta.
Ni trga v Italiji, ki bi bil slabši v tem po-
gledu od Gorice.

Da se temu odmore, je Slov. kmetijs-
ko društvo sklenilo odposlati na trg svo-
jega zastopnika, ki bo vedno na razpolago
našim kmetom bodisi kot tolmač bodisi kot
posredovalec pri tržnih uradih.

Kmetije, obračajte se do njega, on vas
bo poučil o cenah in predpisih trga. Šel
vam bo na roko v vsakem oziru brez-
plačno.

Vuzna odločitev višje komisije
za vojno škodo v Benetkah

Višja komisija za ugotavljanje vojne
škode je na podlagi referata svetnika cav.
uff. Antona Firenzanzi De Medijz odbila
priziv finančne intendantice v Trevisu in
potrdila odločitev, izdano 5. decembra po
okrožni komisiji v Coreglianu v zadevi
spora med brati Vital in finančno intendant-
co v Trevisu.

Razsodba spreminja prejšnje pravno po-
stopanje, proti kateremu so že večkrat
nastopili vojni oškodovanci.

Razsodba smatra kot arbitrarno sta-
lišče intendantice, da naj okrožna komisija
(commissione mandamentale) odločuje
glede odškodnine samo po predložitvi cen
v slučajih, ko pooblašči vojnega oško-
dovanca, da odstopi komu drugemu vojno
odškodnino na nepremičninah v smislu
11. člena E. B. od 27. marca 1919; smatra
tudi kot samovoljno stališče intendantice,
da intendantica v takih slučajih zamore za-
nikati odstopitev vojne odškodnine, ko-
likor se tiče povška.

Vojna odškodnina, navedena v 16. členu
E. B., pravi razsodba višje komisije, kot
odstopitveni predmet prepovedana v na-
čelnem oziru in le izrednim potem dovo-
ljena, ni drugo nego pravica do vojne od-
škodnine v smislu 1. člena ter se določuje
za nepremičnine v smislu 8. člena obnem
s povšečnim koeficientom, ki je pa in-
tegralni del pravice do vojne odškodnine,
da celo vsebina sama te pravice.

Zato se mora smatrati to odredbo
okrožne komisije, v tej materiji, ki spada
izključno v njeno kompetenco, kot res-
fudicata z ozirom na celo pravico do od-
škodnine, torej tudi na povšek.

Da povzamemo v kratkih besedah, raz-
umljivih tudi za priprotega človeka zgo-
raj navedeno izvajanje višje komisije,
stoji stvar tako:

Višja komisija v Benetkah priznava
okrožni vojno-odškodninski komisiji (com-
missione mandamentale) pravico, da do-
voli oškodovancu, da lahko odstopi svojo
vojno odškodnino obnem s povškom.

Opozarjamo zaradi tega interesance,
ki so si kupili pravico do vojne odškod-
nine s pooblastilom okrožne komisije, na
gorioznačno razsodbo, da bodo mogli v
slučaju kontestacije uveljaviti svoje pra-
vice do povška.

„Scampolo“ na Kantonu prepovedan

Upriporitev „Scampola“ na Kantonu je
prepovedana. Čudovita je modrost in previd-
nost naših oblastnih. Zdal nam prepovedujejo
celo širjenje italijanske kulture! Slabo je, če
spozna naše ljudstvo dela italijanskih pisate-
ljev?

Radovedni smo, kaj bi rekel Dario Niccode-
mi, če bi vedel, v kakšno nemilost je prišlo
njegovo delo? To je brezdvomno prvič, da je
prepovedan v Italiji (in sploh na svetu)
„Scampolo“. Interesantno!

Varuje se pred tifusom! Kakor poroča
tukajšnji občinski zdravstveni urad, je škri-
tati, ki je razsajala v mestu nad dve leti, sedaj
skoraj že izginila. Ošpice in ošlovski kašelj
tudi izginjajo. Toda na drugi strani grozi ne-
varnost trebušnega tifusa, na katero opo-
zarja zdravstveni urad občinstvo, da jo bo
moglo uspešno pobijati. Trebušni tifus je v
vseh toplih krajih stalna bolezen, toda z na-
predno in smoteno zdravstveno organizacijo
se da tudi naglo izbiti. Glavni vzrok, da se
v Trstu pojavlja tifus vsako poletje, tiči v po-
manjkanju zelenic in dobre pitne vode. Me-
ščani pa imajo na razpolago mnogo orožja za
borbo proti tifusu, toda potrebno je bolezni
poznati. Bolezen nastane le tedaj, če pridejo
njene klice v človeški organizem. Te se naha-
jajo v odpadkih ne samo ljudi, ki so bolni,
temveč tudi pri tistih, ki so že davno ozdra-
vili. Včasih se nahajajo tifusne klice tudi v
odpadkih popolnoma zdravih ljudi. Kdor pri-
de v dotik z bolnikom ali takim človekom,
ki je sicer zdrav a nosi v sebi bolezne klice,
se seveda lahko okuži s tifusom. Klice ali
bakterije prihajajo iz stranišč, ako jih ne
zadostno razkužujemo, v vodnjake in potom
podzemskih kanalov tudi v pristanišče, kjer
okužijo vodo. Če se pere posoda z vodo iz
okuženega vodnjaka, ako se taka voda doliva
mleku, ako se z njo zaliva pivovarna, je jasno,
na nastane nevarnost okuženja. Isto glede oš-
trig in podobnih morskih živali, ako se lovijo
ali hranijo v pristanišču.

Iz gornjih razlogov je treba smatrati za
zdravstvenem pogledu za sumljivo vodo iz
vseh vodnjakov, vsako sirovo mleko, povrt-
nino in oštrig ter podobne živali, ako ne pri-
hajajo iz gošči, ki so pod zdravstvenim na-
zorstvom. Ni torej smeti piti sirovega mleka
niti v najmanjši količini, ravnotako tudi na
jesti smetane, sirove zelenjave uživati manj
ko mogoče (posebno salate), v vsakem slučaju
pa jo prej večkrat umiti v čisti in zanesljivi
vodi. Voda iz vodnjakov naj se ne rabi v no-
benem slučaju, ako nisi popolnoma gotov, da
je čista; mehkužcev (oštrig itd.) ne jesti in
stariši naj zabranijo svojim otrokom jih loviti
ob morskem obrežju.

Tifusni bakterije niso posebno odporne. Ako
se zavre voda ali mleko, dalje pri kuhanju ze-
lenjave gotovo poigine. Tudi zdrav žledeček
jih lahko sam umori, ako ne pridejo vanj v
preveliki množini. Žledeček pa, ki se je pokva-
ril s premrzlo ali prevročo pijačo ali na kak
drug način izgubi seveda to moč. Na splošno
se priporoča zmernost v jedi in pijači, da se
obvarujemo v toplem letnem času vsake ob-
olelosti žledečka.

— Nova pridobitev državnih upokojencev.
Kr. odlok št. 666, od 14. maja 1925, ki je bil
objavljen v „Gazzetta Ufficiale“ od 25. maja
t. l. določa, da se bodo od 1. julija dalje di-
rektno in indirektno pokojnine izplačevale
novim upokojencem takoj z njihovo upokojit-
vijo, a vdomam in sirotam, čim dokažejo svojo
pravico do prejemkov. Izplačevanje odredijo
časno načelniki dotičnih uprav s tem, da bo
računski dvor naknadno odobril tozadevna na-
kazila. S tem dnem preneha torej plačevanje
predumov na račun pokojnine.

— Razstava ženskih ročnih del. Žensko do-
brodrolno združenje in Trstu priredi letos dru-
go razstavo ženskih del, in sicer dne 20., 21.
in 22. junija. Razstavljena bodo v prvi vrsti
dela, ki so bila med letom izvršena v tečajih
„Z. d. u.“ in dela izvršena po vzorcih iz „Žen-
skega sveta“. Sprejemala se bodo pa tudi vsa
druga ženska ročna dela, vsake vrste, da so
le okusna in pravilno napravljena.

Razstave se zamorejo udeležiti s svojimi
deli vse naročnice „Ženskega sveta“ in čla-
nice „Z. d. u.“ ali sploh kake druge ženske
organizacije. Za razstavo namenjena dela je
treba poslati oziroma prinesiti v upravništvo
„Ženskega sveta“ v ulico Torre bianca 39 I.
nadstr. najkasneje do 18. junija. Vsi predmeti
morajo biti čisti in lepo zlikani.

Društvene vesti

— Gojenci magdalenskega otroškega vrtca
nastopijo danes pri veselici, ki jo priredi ma-
gdalenska podružnica S. D. v dvorani DKD pri
Sv. Jakobu z raznovrstnim sporedom, kakor
deklamacijami, govori, petjem itd.

Začetek točno ob 4. uri popoldne.

Ni treba posebej omenjati, ker je samo ob
sebi umevno, da gre čisti dobiček za refekcijo
vrtca in druge potreščine.

Ker magdalenska podružnica S. D. ni bila
do sedaj preveč dobro podprana, ne gmočno,
ne moralno, vabimo vse, stare in mlade, me-
ščane in okolčane (posebno Magdalence), da
se vdeležijo te veselice, da vidijo, česa so
zmožni naši malčki, jih navdušijo s svojo na-
vzočnostjo ter obnem gmočno podprejo.

— Podružnica Šolskega društva v Škedenju.
Spored veselice, katero priredijo danes gojenci
vrtca, ne obeta zabavali in razveseljavati le
mlade, temveč tudi starejše, ki se še sedaj z
veseljem spominjajo svoje nežne mladosti, v
kateri so nastopali kot gojenci vrtca in tudi
oni zabavali občinstvo, ki je vedno v velikem
številu posetilo sl. prireditve.

Upamo, da bo današnja prireditev gotovo
nadkrnila vse prejšnje in popolnoma zadovo-
ljila vsakogar, ki se bo odzval našemu prijaz-
nemu vabilu.

Začetek točno ob 4. uri popoldne. — Odbor.

— Pevski zbor Glasbene Matice. Jutri, v
ponedeljek, ob 7. uri skupna pevska vaja.

— „Kolasi“. Danes popoldne ob 4. uri naj
pridejo vsi pevci k Sv. Ivanu v prostore „Nar.
Doma“. Nihče ne sme manjkati!

SPORT

SPORTNO UDRUŽENJE

Hazena: Članice morajo javiti najkas-
neje do 25. junija vse g. ki se mislijo
udeleževati sodniškega tečaja za hazeno.
Javijo se tudi lahko zasebniki.

Tehnična vodstva: Vsi gospodje izvoljeni
v T. V. za kolesarstvo in lahko atletiko
naj se gotovo udeležijo sja, ki se bo vr-
šila jutri ob 8. uri, Corso Garibaldi 31,
I. levo.

Seja za T. V. nogometa in hazene se
bo vršila dne 22. junija ob isti uri in isto-
tam.

Članice naj se tokom tedna rešijo vsa
poslana jim pisma, da ne ovirajo društve-
nega poslovanja.

— Nogometna tekma med I. četo „Adrie“
in I. četo „Vala“, ki se bo vršila danes na tr-
steniškem prostoru, začne ob 5.45. Pred to
tekmo in sicer ob 4.30 na ob 4.30 nastopi ha-
zenaška družina „Adrie“ proti družini „Vala“.
Zanimanje med našimi sportniki za ti dve tek-
mi je tako veliko, da bi bila vsaka nadaljna
reklama odveč, ker prednjačita obe društvi
na polju hazene in nogometa. Priprani smo,
da bodo prihitali danes na Trstenik vsi, ki ta-
ko željno pričakujejo to prvotno tekmo.

— Za kolesarsko dirko, ki jo priredi „Val“
v nedeljo 21. t. m., se je vpisalo že večje šte-
vilo dirkačev. Vsa ona društva, ki namerava-
jo vpisati svoje člane, so naprosena, da storijo
to čim prej. Vsi oni dirkači, ki bodo prišli v
Barkovlje že v soboto zvečer, so naproseni,
da javijo to odboru, ki jim bo preskrbel po-
trebno prenočišče. Prijave naj se naslovijo na
S. K. „Val“ Barkovlje 456.

Iz tržaškega življenja

— Dva poskušena samomor. V svojem sta-
novanju v ulici S. Francesco št. 53 se je 50-
letni kamnosek Ivan Vittori sinoči okoli 22.
ure porezal s samomorilnim namenom z briv-
no britvo po zapetju leve roke. Nesrečnik je
bil prepeljan v mestno bolnišnico, kjer se bo
moral po mnenju zdravnikov zdraviti kakih
10 dni. Vzrok občupnega koraka niso znani.

— Na podoban način, z brivno britvo —
je sinoči okoli 24. ure skušala napraviti konec
svojemu življenju 37-letna Stefanija Bajc, ro-
dom iz Trbovelj, stanujoča v ulici Crosada št.
16. Porezala se je precej hudo po levi roki.
V mestni bolnišnici, kamor je bila prepeljana,
je ženska izjavila, da je izvršila obupni korak,
ker je bila sita življenja.

Številne žrtve dela

Mlad kamnosek nevarno poškodovan radi
eksplozije mine — Velika nesreča v ladje-
delnici S. Marco — Smrten padec šoferja
Delavka pokopana pod belami tobaki

Včerajšnji dan je bil izredno bogat na
raznih nesrečah, ki so imele v nekaterih
slučajih zelo žalostne posledice. To pot
je smrt s posebno trdovratnostjo prežala
na uboge delavce, ki si s trdim, včasih ne-
varnim delom služijo vsakdanji kruh, in
iskala med njimi svoje žrtve.

Prva nesreča, pri kateri bi bil malone
prišel ob življenje mlad delavec, se je pri-
petila včeraj jutraj okoli 8. ure v kamno-
lomu Faccanoni pri Sv. Ivanu. 25-letni
kamnosek Karel Kalc, doma iz Gropadje,
je s posebnim mehaničnim svedrom vrtal
v veliko skalo luknjo za mino. Zdi se, da
je bila v isti skali že prej pripravljena
druga mina, o čemer pa Kalc očitno ni
nič vedel. Nenadoma se je pod njegovim
svedrom zabiskalo, zagrmel je silen pok
in Kalc je med oblakom dima in kamenja
zletel par metrov daleč ter obležal nezave-
stven. Nesrečnik je pri vrtanju zadel s
svedrom na mino in tako povzročil eksplo-
zijo. Na lice mesta poklicani zdravnik re-
šilne postaje je ugotovil, da je Kalc zadob-
il številne hude poškodbe po glavi, prsih
in rokah, razen tega je imel nevarno po-
škodovane oči in pretresene možgane. Po
prvi pomoči je bil nesrečni kamnosek pre-
peljan v mestno bolnišnico, kjer se bo mo-
ral zdraviti kakor 3 tedne. Bati se je pa,
da bo revež deloma oslepel.

— Druga velika nesreča se je pripetila
okoli 10. ure v ladjedelnici Sv. Marka.
Tam dograjujejo motorno ladjo „Esquil-
lino“, ki so jo nedavno spustili v morje.
Pri tem delu je zaposlenih večje število
delavcev, med katerimi sta bila včeraj
tudi 23-letni mehanik „Ernani“ Giorgiutti,
stanujoči v Miljah, in 30-letni kotlar Julij
Hoffer, stanujoči v ulici A. Vespucci št. 6;
v notranjosti parnika sta pomagala raz-
kladati razne dele strojev, ki so jih spu-
ščali z močnim dvigalom v oddelek za
stroje. Nesreča je hotela, da se je pri dvig-
alu, s katerim so ravno spuščali navzdol
veliko železno ploščo, težko kakih 300
kg. nenadoma utrgal neki kavelj; radi
tega se je plošča močno nagnila, se za-
gugala in potisnila Giorgiuttija in Hofferja,
ki se nista utegnila umakniti, z vso silo
ob steno parnika. Drugi delavci, ki so pri-
hitali nesrečnika tovarišema na pomoč,
so ju kmalu rešili iz groznega položaja, a
kljub temu sta reveža zadobila nevarne
poškodbe, posebno Giorgiutti je bil strašno
zdelan; imel je težke notranje poškodbe,
hudo pretresene možgane in številne rane
na prsih in proucih delih telesa. Hoffer io
je razmeroma pogeni delih telesa. Hoffer io
je le desno ramo. Ponesrečenca sta dobila
prvo pomoč od zdravnika rešilne postaje;
Giorgiutti je bil nato prepeljan v mestno
bolnišnico. Njegovo stanje je zelo nevarno.

— Tretja žrtev lastnega poklica je 25-
letni sofer Oskar Grilz, stanujoči v ulici
Antonio Caccia št. 15. Mladenč, ki je bil
zaposlen pri elektrotehničnem podjetju
S. V. E. M., ki ima v najemu dela za raz-
širjenje električne mreže v našem mestu,
se je včeraj predpoldne po službenem na-
logu podal z dvema elektrotehnikoma, za-
poslena pri istem podjetju, v ulico Guar-

dia, kjer je bilo treba popraviti električno
napeljavno pri neki hiši na vogalu ulice
Caprin. Podali so se tja s posebnim tovor-
nim avtomobilom, opremljenim z visoko
lestvo. Hoteli pomagati tovarišema, je
Grilz splezal na lestvo, da bi pritril
elektrovodno žico, napeljavno pred hišo v
višini drugega nadstropja. Pri tem poslu pa
je mladeniča očitno spreletel močan
električen sunek, kajti nenadoma je izpu-
stil žico, zakrilil z rokama po zraku in
strmoglavil z višine kakih 8 metrov na
kameniti tlak, kjer je obležal v luži krvi.
Pri strašnem padcu si je revež — kakor je
ugotovil na licu mesta poklicani zdravnik
rešilne postaje — prebil črepanjo in si ne-
varno pretresel možgane. Bil je prepeljan
v obupnem stanju v mestno bolnišnico.

— V skladišču tobaka v prosti luki
Duca D'Aosta se je včeraj popoldne ne-
varno ponesrečila 40-letna dninarica Ur-
sula Demetrio. Ko je bila zaposlena pod
skladom tobačnih bal, se je ta nenadoma
prevrnil in par bal je padlo na Demetri-
jevo. Pri tem si je nesrečna ženska zlomila
par reber na desni strani prs, si pretresla
možgane in najbrž zadobila tudi druge
notranje poškodbe. Bila je prepeljana v
mestno bolnišnico.

Iz tržaške pokrajine

— Javna ljudska knjižnica v Nabrežini. V
nedeljo, 21. t. m. bo gostovala pri nas „Sen-
tijska knjižnica“, ki uprizaro znamenito D.
Niccodemijev komedijo „Scampolo“, ki se je
igrala povsod z velikim uspehom. Predstava
začne ob 5. uri popoldne.

— Postojna. Tamburško-dramatično dru-
štvo „Sovič“ v Postojni uprizaro danes 14. t.
m. ob 8.30 zvečer Finžgarjevo dramo „Veri-
ga“ v dvorani za ljudsko šolo. Predprodaja
vstopnic pri g. Kurzevil.

— Iz Nabrežine. Preteklo nedeljo se je tudi
pri nas slavnostno praznoval državni praznik.
Domače „Godb. dr.“ je priredilo koncert na
trgu. Sicer bi ne bilo to nič posebnega, ker
občinski odbor povabi vsako leto godbo, da
s svojim sodelovanjem nekako poveča to slav-
nost. Istotako je bilo tudi letos in „Godb. dru-
štvo“ je častno rešilo svojo nalogo.

Beležiti pa moramo neki obisk, ki smo ga v
ravno istem času dobili. Počastila nas je namreč
s svojim prihodom godba iz rikreatorija
„Legge nazionale“ iz Sv. Križa. Sestavljena je
iz mladine od 16—18 let. Mislimo, da so
prišli le pokazati, kaj znajo, a temu ni bilo ta-
ko. Ko so namreč zaigrali par komadov, je
eden njihovih učiteljev stopil na mizo ter pri-
šel govoriti. Nadejali smo se, da bo v svojem
govoru poveljevali državnim praznik, a tega
niti omenil ni, pač pa je prišel s propagandnim
govorom za ustanovitev rikreatorija „Legge na-
zionale“ v Nabrežini. Razlagati je pričel, ka-
ko je njim italijanskim učiteljem na sru vzgo-
ja naše mladine. Oni ne vedo, da bi se otroci
potepali po vasi, oni ne vedo, da bi otroci po
končani šoli nič ne znali, pač pa jih hočejo oni
vsem potrebnim izučiti ter hočejo, da bodo
ko pojdejo v rokodelstvo, tam nekaj veljali ter
tako postali res pravi in dobri člani človeške
družbe. Radi tega so ustanovili v Sv. Kržu
rikreatorij „Legge nazionale“. Danes, je nade-
ljal, so prišli pokazati Nabrežincem, kaj se
vse da doseči z delom. Apelaril je slednjič na
Nabrežince, da si ustanove enak rikreatorij.
Seveda, je rekel, se bo kateri uperil temu, ker
bi hotel slovenskega, a tega ni mogoče in ker
slovenskega ni mogoče, je treba pač italijan-
skega rikreatorija.

Temu gospodu moramo pač nekaj odgo-
voriti. Mi Nabrežinci prav dobro poznamo na-
mene enakih rikreatorijev „Legge nazionale“. Vemo
prav dobro, da nimajo nič do vzgoje na-
še mladine, pač pa jim je glavni smoter razna-
rodovanje. Zato se pa poslužujejo vsakega
sredstva, da le dosežejo svoj namen. Moramo
torej odločno odklanjati take vrste rikreato-
rijev, ker smo Nabrežinci že toliko zavedni,
da ne bomo dovolili naši deci zahajati v take
polujevalnice. Sicer nam pa rikreatorija ni
prav nič potreba, ker razen ljudske imamo tu-
di občno nadaljevalno šolo, v katero zahajajo
naši učenci kamnarske in tudi druge stroke in
kjer dobijo vse temeljne nauke za svoj bodoči
poklic. Tako lahko tudi brez rikreatorija po-
stopamo pravi mojstri v svoji stroki. Kar se pa
tiče daril, katere tam delijo, mi jih odločno od-
klanjamo, ker se predobro zavedamo, kakšen
je njihov namen. Radi tega vsi zavedni Nabre-
žinci rikreatorij dobroznane „Legge“ odklan-
jamo.

Vesti iz Istre

— Herpelje-Kozina. Veselica, ki se ima vr-
šiti danes, je od oblastel deloma prepovedana.
Prepovedano je namreč petje, medtem ko se
sme vršiti koncert in prosta zabava. Veselica
se bo vsled te prepovedi vršila v opisani okri-
njeni obliki.

Vesti z Goriškega

— Smrt med igro. Včeraj predpoldne se je
igral 4-letni Silvij Šuligoj iz Via S. Pietro s
svojimi tovariši na cesti. Med igro se je zrušil
z nekega na cesti nahajajočega se voza težak
trami, ki je pokopal pod seboj Šuligoja ter mu
zmekal glavo. Na lice mesta je prišel zdrav-
nik, čigar pomoč pa je bila brezpotrebna, ker
je med tem deček že izdihnil.

— Odstavka komisarija okrajne bolniške bla-
gajne v Gorici. Komisar okrajne bolniške bla-
gajne v Gorici je končno po dolgem, da pre-
dolgem obotavljanju podal odstavko. Gotovo
se je s težkim srcem odločil za ta korak, ki
pomeni za rag. Dante Conforto težko zgubo
mestnega postranskega dohodka. Toda po zna-
menitnem sklepu goriškega občinskega odbora,
da naj se odloči ali za negotovo komisarijat na
okrajni bolniški blagajni ali pa za mnogo bolj
gotovo službo goriškega mestnega uradnika,
se je Dante Conforto odločil raje za to posled-
njo. Po odstavki sedanega komisarija bi pač
moral biti imenovan na njegovo mesto zaso-
no komisar, ki naj bi pripravil čimprej vse po-
trebno za razpis in izvedbo rednih volitev v

upravni svet goriške okrajne bolniške blaga-
jne. Ali vse kaže na to, da prdejo člani blaga-
jne z dežja pod kap, kajti tajništvo fašistovskih
strokovnih organizacij dela na to, da bi bili
imenovan na mesto komisarija upravni odbor,
obstoječi iz zastopnikov delodajalcev in delo-
malcev, ki naj bi nadalje upravljali goriško
bolniško blagajno. Večina članov pa zahteva
in vztraja na tem, da naj bo upravni odbor iz-
voljen od članov samih, ne pa imenovan od
politične oblasti. Zato naj bi politična oblast
imenovala le začasnega komisarija ter čim prej
razpisala volitve v upravni odbor, da bodo
stali na čelu te veljavne socialne ustanove
možje, ki uživajo zaupanje vseh članov.

— Na cesti sta se srečala. V četrtek zvečer
sta se srečala na šempeterski cesti 30-letni
Franc Jevšček iz Grgarja, ki se je vračal v
St. Peter, kjer prebiva, in njegov dobi znanez
Josip Mikuš iz Pevme. Vsakdo bi si mislil, da
sta se prav mило pogledala ter si prijateljski
stisnila roko. Ne stara znanca sta se pričela
prepirati in zmerjati in mesto prijateljskega
pozdrava je Mikuš pograbil kraj ceste ležeče
železo ter z njim česnil Jevščka po glavi. Ker
je Mikluš povzročil s tem prijaznim činom
Jevščku globoko rano na čelu, ga je moral
Zeleni križ prepeljati v goriško bolnico, Mik-
luša pa iščejo orožniki, da ga prepeljejo v
goriške zapore. Vsakemu svoji!

Zveza prosvetnih društev

— Iz Ozeljaca (Dvajsetletnica obstoja „Bral-
nega in pevškega društva“).

Pri nas smo imeli v nedeljo velik in pomem-
ben praznik. Domače bralno in pevsko dru-
štvo je namreč ta dan na dostojen in slovesen
način proslavilo 20-letnico svojega obstoja. V
življenju se kaj radi spominjamo svojih pred-
nikov, postavljamo si jih za svoje vzore obnem
pa tudi za vzgled in bodrilni potomec. Ne
spominjamo se pa vedno radi le na umrle, tem-
več tudi na žive, naše misli nam često uha-
jajo na razne izredne in pomembne dogodke,
na ustanovitve raznih važnih ustanov, korpo-
racij, društev itd. Ti spomini so še posebne
važnosti, seznanjajo nas z društvenim razvo-
jem in napredkom, s prizadevanji in boji, z
vzgojo značjem in moč, ki jih imajo nasledniki
za svoje vzore.

Iz zadnjega razloga ima proslava dvajsetlet-
nice še poseben pomen, ki se ga je tudi odbor
našega društva v polni meri zavedal ter zalo
podvel vse potrebno, da se ta zgodovinski
dan dovolj jasno poudari v razvoju društva.
K svojemu jubileju je povabilo tudi „Z. P. D.“,
„Dramatično društvo“ in „Pevsko in glasbeno
društvo“ iz Gorice. Kmetško bralno društvo

Znanost in umetnost

Konservatorij Tartini je priredil pretekli petek produkcijo, pri kateri je nastopila tudi gospodična Zerjalova Ida, kot učenka znanega profesorja gospoda Skoleka. Občinstvo je z dolgotrajnim aplavzom dalo izrazu svojemu občudovanju mlade umetnice. Istotako se je izkazala druga učenka gosp. Skoleka gđena Nelly Reach s svojim temperamentnim nastopom.

Leander Starè, učenec prof. Sigona je na violončelu pokazal svojo nadarjenost in zmoglost.

Kakor vse kaže, stremi direktorij konservatorija Tartini za tem, da vzgaja prave umetnike.

Gospodarski Vestnik, glasilo Slov. kmetijskega društva, Slov. Čebelarstva za druge v Gorici, Tržaške kmetijske družbe in Zadrugne zveze v Trstu je ravnokar izšla: Vsebina: Uredništvo: Varčujmo! Živinojeda: Živinozdravnik Gerbič Josip: Železo med krmo. Nadzornik Klavžar Milton: Uboje živali! Ing. Pogornik Anton: Krmni živino redno. Gđ.: Bikorejcem! *** Če svinja žre mladiče. Mlekarkstvo: C. T.: Kt ali kisal. Čebelarstvo: Znidaršček Anton (iz knjige »Naš panj«): Vsajanje rojev. *** Opozorilo čebelarjem. Vinogradništvo: Usaj Just: O grozdnem molju. G. F.: O ščitasti uši. Kletarstvo: P. V.: Zadrugne kleti. Sadjarstvo: Dr. Vally Peter — Goricki France: Sadjereja na Goriskem. *** Izlet sadjerejcev v M...barda. Svilojstvo: Dr. T.: Letošnja cena svilodov. *** Gnojite murvi po osmukanju! Pojedelstvo: —: Pravično gnojišče (z dvema slikama). P. A.: Kosite pravočasno! Gospodarski koledar: *** Junij. Vprašanja in odgovori. Tržne cene. Gospodarski drob. Klanci Anton — osemdesetletnik. Spored izleta v Massolombardo.

Kakor je razvidno, prinaša Gospodarski Vestnik zelo važne in poučne gospodarske članke in vesti iz vseh panog kmetijstva. Da s tem ustreza interesom našega ljudstva, priča najbolje vedno naraščajoče število novih naročnikov. Čim več naročnikov pa bo list imel, tem boljši bo. Vsak napreden kmetovalec bi moral biti naročnik Gospodarskega Vestnika. Posebno ga priporočamo tudi našim učiteljem po deželi, katerim bo v oporo pri poučevanju v šoli in izven nje.

Gospodarski Vestnik se naroča pri upravitelstvu v Gorici ul. S. Giovanni 6/I, v Trstu pri Tržaški kmetijski družbi, ul. Torre bianca 19. Posamezne številke se dobijo v knjigarnici J. Stoka v Trstu ul. Milano 37 in pri Tržaški kmetijski družbi.

Jožefa Skupek
Jožef Bratož

poročena

Zarate, Argentinja - St. Vid prt Vipavi
18. maja 1925. (467)

MALI OGLASI

PROFESORICA poučuje italijansko in trgovsko korespondenco. Via Romagna št. 26/III, vrata 6. 779

KLEPARSKI pomočnik se sprejme takoj. Kleparski mojster Anton Filip, Kanal. 805

AVTOMOBIL Itala, 22 H. P. 6 prostorov, Fiat 20 H. P. 6 prostorov. Priklopi voz na 2 kolesi. Via Linie 611 Sv. Ivan. 800

MLEKARNA, prodajalna jestvin, zelenjave, sadij, v središču mesta, se prodaja po zelo ugodni ceni. V. A. Giuliani 34/V, Ukmar. 803

PRIJATELJI, vabim Vas na lastni pridelek vipavca, črno istrsko, krasni teran in pivo Dreher, Jerič Filip, Scala Belvedere št. 2. 804

KOSCI: Košnjo oddam v akord ali proti dnini s hrano. Jos. Lavrenčič, Postojna. 751

IZBORNO istrsko vino, črno in belo, toči po Lit 2.80, za na dom po 2.50 in na debelo po 2.—. Počkaj Fran, Kozina. 793

ZGUBILA STA se psa, brak in braka, ki sliči na ime Fric in Astra, dolge lisičje dlake. Kdor ju pripelje dobi Lit 100.— nagrade. V slučaju, da ju je kdo usmrtil in bi kdo kaj vedel, dobi dotičnik ravno toliko. Fran Počkaj, Kozina. 794

500 q APNA je na prodaj v Merčah pri Sežani, na ravni poti. 795

SREČO, preteklost in bodočnost življenja poviše kiromant v via Pietà 12, vrata 6. 797

BABICA, diplomirana, sprejema noseče. Via Conti št. 6-III, vrata 8. 789

PRIZMATIČNE daljnogleda, tudi pokvarjene, kupuje Giusto Hirsch, optik, via Mazzini 36 — Trst. 796

KDOR ZELI kupiti ali prodati hiše vile posestva tudi posojila v mestu in okolici naj se zgleda pri Bičaku, Via dei Gelsi 6-III. 799

PRIPOROČA se šivilja Angela Bizjak-Sakida, Greta št. 4. Gre tudi na dom. Cene nizke. 801

VEČJE STANOVANJE, od 5 do 7 oseb, v središču mesta, se išče. Ponudba na upravitelstvo pod »Stanovanje«. 802

HIŠA z dobrodoščo pekarno v Jugoslaviji se prodaja po ugodni ceni. Inzerati naj se obrnejo na V. Horvatiček. Unec — Raket. 787

POROČNA SOBA prepranega bukovega lesa iz Slavonije, garantirano. Izredna prilika Trst, via S. Lazzaro 10. Obiščite primerjajte, prepričajte se. 723

PRODAJALKA, starejša, z 12-letno trgovsko prakso, išče službo v mestu ali na deželi. Naslov pri upravitelstvu. 670

BREZPLAČNO očiščenje stanovanja s formalinom parom, z Verminalom pa iztrežimo určes, ako niso po prvi disinsekciji popolnoma uničeni kuhinjski ščurci stenice itd. Zavod za disinsekcijo in uničevanje mrčes. Via Domenico Rossetti 2. 719

BABICA, autorizirana se priporoča. Slavec, via Giulia 29. 64

SLUŽKINJO, pridno in pošteno, večjo kuhanja in hišne oskrbe, sprejem. Prednost imajo starejše (lahko vdove) kmečkega stanu. Plača po dogovoru. Namestitev v ugodnem slučaju stalna. Ponudbe pod »Vernost« na upravitelstvo »Edinosti«. 772

KUHARICO srednjih let išče duhovnik, za na deželo. Pojasnila pri upravitelstvu. 790

TRGOVINA jestvin, sadij in zelenjave se prodaja radi bolezn. Via Apiari št. 12, Rojan. Škerbec. 790

PREVZEMEM zastopstvo za nakupovanje lesa in drugih deželnih pridelkov za soladne trdke. Naslov pri upravitelstvu. 791

Razpis službe.

Do vstevsi 10. 7. t. l. so razpisane službe tajnika, pisarniškega uradnika (aplikato) in čuvaja - obhodnika.

Letna plača brez obdobjev znaša za tajnika L 8200.—, za pisarniškega uradnika L 4800.— in za čuvaja - obhodnika L 4000.—, poleg doklad za aktivno službo po L 600.—, 300.— oziroma L 250.— in pravico do stanovanja v občinskem domu za imenovane uradnike.

Prošnji se morajo priložiti sledeče listine in sicer vse pravilno kolekovane in legalizirane:

- 1.) Potrdilo o italijanskem državljanstvu.
- 2.) Starost ne manj kot 21 let in ne več kot 40 let, izjemni v slučajih predvidenih v členu 95 pravil obč. dež. zakona.
- 3.) Zdravniško spravevalo.
- 4.) Spravevalo o lepem vedenju.
- 5.) Potrdilo, da ni bil prosilec kaznovan iz naslovov navedenih v členu 25 obč. dež. zak. 4/2. 1915, št. 148.
- 6.) Tajniški patent za tajnika.
- 7.) Dovoljena nižja srednja šola ali triletno zadovoljivo službovanje pri kakšni javni upravi za pisarniškega uradnika.
- 8.) Dovoljena ljudska šola za obhodnika - čuvaja.

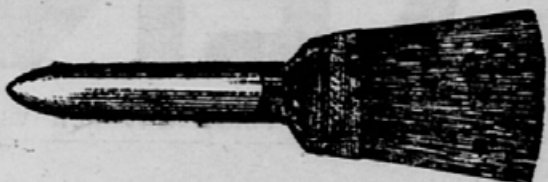
Listine pod št. 3., 4. in 5. ne smejo biti stare več kot 3 mesece.

Kdor bo imenovan, se bo moral podvreči vsem pogojem organičnega pravilnika, ki je v odobritvi in nastopiti službo tekem enega meseca po imenovanju v izogib zgube iste.

Kanal ob Soči, dne 10. junija 1925. (468)

Župan: Začasni tajnik: Karol Angeli m. p. Franc Lenkič m. p.

LUIGI GREGORICH



TRST — VIA GINASTICA ŠT. 15.

Kmečka hranilnica in posojil. v Hrpeljah
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
vabi svoje člane k

rednemu občnemu zboru

ki se bo vršil

v nedeljo, dne 21. junija 1925, ob 10. uri v uradni sobi

z običajnim dnevnim redom. (466) NAČELNIŠTVO.

G. DOLLINAR, Trst, Via Ugo Polonio št. 5 (prej Via Bacchi) Telefon 27-81, uvoz izvoz. Velika zaloga papirja za savjanje, pisalnega i. t. d. papirnatih vrečk ter valčkov raznih velikosti lastnega izdelka. 51

V Labinju v Istri

se prodaja betonska peč, v kateri se lahko speče 140 hlebov naenkrat; zraven stavba in razne pritlikline. Cena L 35.000. Pojasnila daja: G. Laube v Labinju (Albona). (472)

Rojansko konsumno društvo

razpisuje mesto

gostilničarja-veditelja

Pismene prošnje naj se pošljejo na predsednika Rud. Ferluga, via Filzi štev. 17, do 1. julija. (465)

V nedeljo 21. t. m. se bo prodala najboljšemu ponudniku na licu mesta v Žalji h (hiša Brazzatti št. 400)

trava za seno

za vse košnje v letošnjem letu. — Travniki obsega 7000 sežnje. — Najnižja ponudba L 1500. Ludovik Roth, upravitelj in sodni delegat, Trst, Via dell'Istria 12, I. (473)

Rojansko konsumno društvo

reg. zadr. z om. por. vabi k.

rednemu občnemu zboru

ki se bo vršil

v nedeljo dne 21. junija 1925 ob 4½ pop. v lastnih prostorih v Rojanu št. 9.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelnika.
2. Poročilo nadzornika.
3. Odobritev letnega računa za l. 1924.
4. Volitev nadzornika.
5. Čitanje poročila revizije »Zveze«.
6. Slučajnosti.

NAČELNIŠTVO.

OPOMBA: Ako bi ob določeni uri ne bilo zbrano zadostno število članov, se bo vršil občni zbor eno uro pozneje ob vsakem številu članov. (464)

Posojilnica in hranilnica v Spodnjih Škofijah

registrovana zadruga z neomejeno zavezo vabi na

redni občni zbor

ki se bo vršil

dne 28. junija 1925, ob 3. uri popoldne, na sedežu zadruge, v hiši g. Alojzija Uhljeldera v Spodnjih Škofijah.

DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora;
2. Poročilo načelnika;
3. Poročilo nadzornika;
4. Čitanje poročila o zadnji reviziji;
5. Potrditev računov za leto 1924;
6. Volitev načelnika in nadzornika;
7. Sprememba zadrugnih pravil;
8. Slučajnosti.

NAČELNIŠTVO.

NB. Ako v določeni uri ne bo navzoče dovoljno število članov, se bo v smislu zadrugnega zakona in zadrugnih pravil, vršil občni zbor pol ure pozneje in bo sklepal veljavno ne glede na število članov.

V založbi

Knjigarne-papirnice ŠTOKA

d. z. o. j. Trst — Via Milano štev. 37 je izšel

dr. J. Vatljavec

italijansko-slov. slovar

Cena L 28.— s priporoč. poštnino L 29.50 Naročila brez vnosa poslana zneska se ne upoštevajo. (435)

Danes zjutraj je po dolgi in mučni bolezni previdena s sv. zakramenti za umirajoče mirno izdihnila svojo blago dušo naša ljubljena soproga, mati, nevesta, sestra

MARIJA VEKJET

Žaluječi soproga KAREL, otroci MIRO, VIKTOR (odsoten), JUST in PAVLA, tašča TEREZA, oče ANTON FABJANČIČ, bratje, sestra ter rodbina HERDINA, CERKVENIČ in OSTROUSKA naznanjajo to tužno vest.

Pogreb drage pokojnice se bo vršil v ponedeljek dne 15. t. m. ob 16.30 iz hiše žalosti Sv. M. Magdalena spodnja št. 876 naravnost na pokopališče k Sv. Ani.

TRST, dne 13. junija 1925.

Pogr. podjetje Nuova Impresa, Corso V.E.III 47

ZA KOPALNO SEZIMO

ponujamo vse potrebno po zmernih cenah in najboljšo vrsto.

Primeri:

Hlače kopalne, deške	L 1.80, 2.50, 3.—
Obleka kopalna deška, razne barve	L 7.60, 9.—
Hlače kopalne, moške, črne	L 3.90, 4.50
Hlače kopalne, tkane	L 7.80
Obleka kopalna, moška, črna, obrobljena	L 9.60, 13.—
Obleka kopalna, moška, 2 kosa, najfinejša	L 26.—
Obleka kopalna, ženska, moderne barve	L 28.—
Obleka kopalna ženska, zadnja novost	L 47.—, 51.50
Obleka kopalna, volnena, vezena	L 82.50, 95.—
Pijamas za obrežje, eponge, eleg.	L 85.—, 115.—
Pijamas za obrežje, gob. blago	L 220.—, 200.—, 140.—

Gobasto blago za kopalne plašče, enotne barve 150 cm L 25.—

Gobasto blago za kopalne plašče, risbe fant. 150 cm L 45.—, 48.—

Kopalni plašči ženski od L 50.— do L 275.—

Kopalni plašči moški od L 85.— do 150.—

Kopalni čevlji beli, deški L 4.50, 5.60, 6.50, 7.—

Kopalni čevlji beli, črni, rudeči, zeleni, ženski L 6.80, 7.80, 8.50, 9.—

Kopalni čevlji moški L 6.80, 7.80, 9.—, 9.80

Kopalni koši navadni L 6.—, 7.50 9.—

Kopalni koši s pasom L 8.—, 9.—, 9.50, 10.50, 11.—, 12.—, 15.50

Usnjati pasi z ročajem L 5.—

Velika izbira moških, ženskih in otroških kopalnih klobukov in čepic. Nadaljuje se velika prodaja svilenin, bombaževine, nogavic itd. itd.

ÖHLER

Starodavna tovarna tehnič. utěž in mer

Giuseppe Florenz & Co

z zalogo in delavnico za poprave 431 v Via Ant. Cuccia 6, Telefon 13-64

naznanja svojim cenj. odjemalcem, da so se dopustilev se tehnične za trgovske potrebe sistema »Florenz« k mirosodni poskušaji glasom metričnega pravilnika, ki je stopil v veljavo s 1. januarjem 1924, tudi v novih pokrajinah.

Popravila se izvršujejo točno in po zmernih cenah.

Pravimo Vam samo to:

Predno kupite

Pohištvo

oglejte si največjo izbero pri

M. STEINER

Via Geppa 15 in 17 Via Geppa 15 in 17

PRILIKA!

Skladišče Via Carducci 22

nadaljuje

(462)

veliko rasprodajo kuhinjskih predmetov po najugodnejših cenah

KMETIJSKO-TRGOVSKO DRUŠTVO

Via Raffineria 4 TRST Telefon 36-75

NABAVLJA: Semena: jesensko repo, ajdo, radič i. t. d.

Umetna gnojila: Tomažovo žlindro, čilski soliter, Superfosfat itd. Žveplo in modrokalico angleško.

Poljske stroje: mlatilnice, čistilnice za žito, slamoreznice, navadne pluge in obračalnike itd. (469)

KUPUJE: drva za kurjavo, oglje, med, maslo, brinje itd. SPREJEMA v shrambo in v komisijsko rasprodajo vsakovrstno blago.

PODLISTEK

V. J. KRIZANOVSKA:

(80)

Moč preteklosti

Roman v treh delih.

Iz rušnine prevedel Ivan Vouk.

»Kaplanova kronika kakor ustna izročila govore, da je bila ta ženska čarobne lepote in nenavadnega uma. Zatrjuje se, da se je ciganka Torsi, ki se je prelevila v madonno Jolando, takoj naučila manire imenitne ženske in se tako obnašala, kakor da je rojena na dvoru, a ne v umazanem šatoru potepuhov. Kakor je bila lepa, tako je bila razvratna in hudobna, a nesrečni Marko je postal igrača v njenih rokah. Bilo je splošno znano, da je znala variti ljubezenske pijače in da je obvladala nevidne sile, zakaj dovolj je bilo, da ji je moški ugajal, pa se je brezumno vanjo zaljubil, a ona ga je brezvestno obirala, zakaj hlepela je po razkošju, posebno si je ugajali dragi kamni, ki jih je nabrala veliko število. Ko sta ji dva ljubimca presedala, tedaj sta se začela prav gotovo pripraviti med

seboj ter sta drug drugega ubila. Znala pa je tudi pravljati izvrstna zdravila, ozdraviti je znala gobovost in druge bolezni, ki so jih smatrali za neozdravljive.

»Kakor pravijo, jo je Cosimo sovražil in prav močje je, da nista soglašala. Toda nekega dne so ga našli v postelji mrtvega, a kmalu za tem je izginil tudi Marko, čigar kapo so našli blizu močvirja v dolini, zato so menili, da je tam poginil.

»Vsi ti čudni dogodki so povzročili, da je bila Jolanda na slabem glasu; imeli so jo za čarovnico in jo dolžili da kliče vraga. Govorili so tudi, da je otrok, ki je veljal za Markovega sina, sad njenega zločinkega razmerja z zlodejem. Upam, da je zadnja domneva zgrešena in ne da Bog, da bi bili v sorodstvu z duhom zla. Pa saj nas preganjajo demoni! Koliko članov rodu Montignosov je poginilo nasilne smrti, koliko zločinov in prekletstev nam obtežuje... Vse, kar sem povedal o Jolandi, sem vzel iz zapisnikov nekega častopisnega menihi, ki je služil v grajski kapeli, in ta rokopis je v samostanskem arhivu. Očitno je izrazil javno mnenje, zakaj govori zelo kratko in z očitno odvratnostjo o poslednjih dogodkih. Tu navajam skoraj

dobesedno njegovo pripovedanje:

»Kakor je bila ta nesrečna ženska obsovana, ker so najodličnejše družine objokovale svoje sine, ki so po njej poginili, tako so se je tudi bali, zato si ji niso upali odkrito pokazati svojega sovraštva in prezira. Bili so se nesreče, ona pa se je povsod pojavljala. Tako je na nekem turnirju zagledala mladega viteza, ki ji je v svojo nesrečo ugajal. Bil je zaročen in poroka je bila že otklicana, ko ga je začela Jolanda vabiti k sebi ter iskala vsake prilike, da bi se z njim srečala; toda mladenič, ki se je bal čarov, se ji je izogibal in užival je samo take jedi, ki se dajo težko zastrupiti z ljubezenskimi zeliščem. Jolanda je bila besna od jeze in tedaj se je zgodilo, da je nevesta dva dni pred svatbo umrla, a njeno telo se je izpremenilo v kip. Ta čudni dogodek so pripisovali čarodejstvu in je razburil vso deželo. Oče, brat umrle in nesrečni ženini so bili na vse pripravljeni samo, da uničijo čarovnico. Skupaj z drugimi plemiči so napravili zaroto in napadli Montignoso, kjer se je skrila Jolanda. Nihče med branitelji grada, niti eden izmed Markovih bojevnikov se ni potegnil za čarovnico in tako se je grad udal brez strela. Ko so vitezi zajeli čarovnico, se je ta

besno branila in ubila mladega Ubaldia Calieri-a, brata umrle deklice...

»Menih ne govori dalje, kaj so napravili z Jolando; po neki legendi so jo zazidali v klet, — živo ali mrtvo — ni znano. Njenih ljubezenskih napojev in strupov niso mogli najti in nihče ne ve, kaj se je z njimi zgodilo.

»Antonio, imenovan diabolino (hudiček), — Markov in Jolandin sin, — je rastel mračen, lokav, divji in nepriljubljen. Oženil se je pozno in je imel dva sinadvojčka. Ko se je oženil starejši med njima, se je mlajši zaljubil v svakinjo in nekoč v bratovi odsotnosti jo je hotel posiliti. Po usodnem naključju se je mož vrnil, videl prizor in ubil brata. Ubijalec sin Giulio je bil preganjen po strašnih prikaznih in postal je blazen. V nekem napadu blaznosti je zadavil svojo mlado ženo nekaj ur potem, ko je porodila hčerko, ki je bila njen drugi otrok. Tudi tedaj so govorili, da se je nesrečnemu Giuliju prikazovala Jolanda in da se je v gradu kred kakšnim zločinom ali nesrečo vselej prikazala komu.

»V trenutkih jasnosti, ko je zvedel o svojem zločinu, se je Giulio usmrtil.

Gospodarstvo.

Redni občni zbor Jadransko-Podunavske banke v Beogradu

Redni občni zbor Jadransko-Podunavske Banke se je vršil dne 30. pr. m. v njeni palači v Kralja Milana ulici št. 65.

Predsednik g. Vladimir Matijević je otvoril občni zbor z nagovorom, v katerem je konstatiral, da je to prvi občni zbor po fuziji bivše Jadranske banke z bivšim Podunavskim Trgovskim Akcionarskim Društvom, s katero fuzijo, kar se mora naglasiti z zadovoljstvom, je bil dosežen splošen naroden in gospodarski uspeh ter so bili očuvani interesi in ugled našega bankarstva sploh in posebej koristi vložnikov.

Nadaljni potek običnega zbora se da z ozirom na prečitano letno poročilo in na pojasnila podana na dotična od strani delničarja g. Ace Stamenkovića stavljena vprašanja, kakor pojasnila je le-ta vzel z zadovoljstvom na znanje, resumirani v sledečem:

Z izdatno pomočjo Podunavskega Trgovskega Akcionarskega Društva, ki se je fuzijoniralo z Jadransko banko, je le-ta izšla obnovljena in očiščena iz težkega položaja, v katerega je bila zabredla, ter je danes postavljena na trden temelj, na katerem se bo mogla uspešno razvijati ter priti nasproti vsakršnim opravičenim zahtevam našega gospodarstva. Po izvršeni fuziji ni Upravni svet štedil ne truda ne časa v svrhu saniranja poslov bivše Jadranske banke, posebno onih, ki so bili posledica medvojnih in povojnih razmer, kakor tudi v svrhu odstranitve težav, ki so bile nastale vsled selitve sedeža iz Trsta na Dunaj, od tu v Ljubljano in slednjič v Beograd. V tem cilju je Uprava Jadransko-Podunavske banke z vso energijo delala na tem, da je spravila v sklad izdatke z dohodki, postopala vedno z vso opreznostjo v poslih, izvajala največjo štedljivost v vsakem oziru, izvršila smelo amputacijo vseh nezdružljivih delov bivše Jadranske banke ter se končno odločila predlagati običnemu zboru delničarjev, da se za preteklo poslovno leto ne izplača nobene dividende. Da se pravično sodi o tem predlogu Uprave, je treba vzeti v obzir, da se je formalna fuzija izvršila šele 11. maja preteklega leta torej skoraj koncem prve polovice poslovnega leta ter da se je Upravni svet v drugi polovici poslovnega leta v prvi vrsti moral baviti z izvajanjem fuzije in z likvidiranjem prejšnjih nezdružljivih poslov, vsled česar ni mogel posvetiti vseh svojih sil tekočemu rednemu poslovanju. Baviti se je moral tudi v tem času z opuščanjem in likvidiranjem nekaterih nerentabilnih podružnic in agencij, od katerih ni bilo pričakovati uspešnega poslovanja v bodočnosti. Podružnice, ki so še ostale, se ne bodo likvidirale, posebno ne one v Ljubljani, Mariboru in Kranju, katere dobe celo neko avtonomijo na ta način, da se pri njih postavijo predstojništva, katera bodo skupno z dotičnimi direktorji imela svobodnejše roke glede dovoljevanja kreditov in poslovanja sploh, nego so jih imele te podružnice doslej.

Pri likvidiranih podružnicah se je moralo dotičnim vložnikom v izdatni meri povrniti vloge. Vkljub temu se stanje hranilnih vlog v glavnem ni znižalo napram stanju predpreteklega leta ter so se vloge posebno pri centrali v Beogradu izdatno zvišale in stalno naraščajo, kar svedoči o zaupanju, ki ga uživa zavod.

Temu se ni čuditi, ako se uvažuje, da je Jadransko-Podunavska Banka danes eden največjih, najmočnejših in najsigurnejših denarnih zavodov v Jugoslaviji. O njegovi močovitosti najbolje svedoči dejstvo, da razpolaga pri Narodni banki na odredjeni mu večji reeskontni kredit še z okoli 60.000.000 dinarjev neizrabljenega kredita.

Jadransko-Podunavska Banka je udeležena pri mnogih prvotnih industrijskih in trgovskih podjetjih.

Iz vsega tu navedenega je razvideti, da je

Upravni svet s svojim načinom poslovanja, z realnim bilanciranjem in z odkritosrčnim predstavljanjem dejanskega položaja banke zaslužil veliko zaupanje, ki so ga vanj stavili delničarji fuzijoniranih zavodov ob priliki fuzije, kar so le-ti potrdili na tem običnem zboru po fuziji s tem, da so mu enoglasno podelili absolutorij, kakor tudi nadzorstvu, ter odobrili istotako enoglasno način njegovega poslovanja z naročilom, izrečenim od delničarja g. Ace Stamenkovića, da naj nadaljuje svoje poslovanje v dosedanjí smeri.

Končno je omeniti, da sta bila izvoljena v Upravni svet, namesto odstopivših članov istega, dr. Božidar Cerović iz Sarajeva in doktor

Loterijske številke

izžrebane dne 13. junija 1925:

Bari	34	36	44	18	60
Firenze	39	26	88	15	37
Milano	7	29	31	76	90
Napoli	31	20	78	44	27
Palermo	43	68	63	61	64
Roma	63	15	70	62	44
Torino	44	40	63	84	22
Venezia	23	52	36	39	49

TRGOVINA OBUVALA

Via G. Vidali št. 9

prej Via Scorzera, poševno
Corso Garibaldi.

Nadaljuje se prodaja modernega ženskega obuća od L. 50 par naprej in moškega od 40 in 50 L par. Velika izbira opank v vseh barvah.

NA DROBNO! — NA DEBELO!

ZA BIRMO 1000 parov čevljev po najnižjih cenah

v tržaškem mestu

Šola Berlitz JEZIKI

Znižana poletna upisnina

Trst — Via Torre bianca št. 21

DARILA ZA BIRMO

po nizkih cenah dobite samo
pri zlatarju

ALBERTU POVH-U
Via Mazzini 46

Dušan Ivanšević, advokat v Beogradu ter da so bili zopet izvoljeni vsi prejšnji nadzorniki brez enega odstopivšega, namesto katerega je bil izvoljen g. Vlada Grujić, inšpektor Narodne Banke SHS.

ČEBULE

lij Sv. Antona in čebule rumenih narisov kupim. — Ponudbe z vzorci na M. German, Trst, Via Roma št. 3

ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ

Trst, Via Sette fontane št. 6

od 9. do 12. ure in od 15. do 19. ure

Ljudske cene. 458 Ljudske cene.



Glavno zastopstvo za Italijo
I. LEVI & C.
Reka-Flume

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Glavnica in rezerve Dinarjev 60.000.000—
Telefon: 5—18, 22—98

PODRUŽNICA V TRSTU

CENTRALA V LJUBLJANI

Glavnica in rezerve Dinarjev 60.000.000—
Telefon: 5—18, 22—98

Obrestuje vloge na vložnih knjižicah po 4 %, na tekočih računih po 4 1/2 % vezane vloge po dogovoru. — Prejema DINARJE na tekoči račun in jih obrestuje po dogovoru. — Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Podružnice:

GORICA, Brežice, Celje,
Lernomelj, Kranj, Logatec
Maribor

Najprikladnejša zveza z Jugoslavijo

Blagajna je odprta od 9 1/4—12 1/4 in od 14 1/4—16

Podružnice:

Metković, Novi Sad, Ptuj,
Sarajevo, Split

Slavnoznana razprodaja tkanin na račun NARODNE ZVEZE TOVARNARJEV

PO ZNIŽANIH CENAH

Vstop dovoljen vsakomur brez obveze za nakup.

(AL RIBASSO)

VIDEM (Udine) - Via Savorgnana 5 - VIDEM (Udine)

Cene stalne.

Kljub vsem poviškom cen

Cene stalne.

500.000 metrov blaga za obleke bo s 15. junijem t. l. postavljenih v razprodajo po cenah v bivših starih časih. Potrošek za vsako osebo ne bo presegal 500 Lir. Za nakup na debelo naj se po možnosti izbere netržni dan. Centrala v Milanu je odposlala dva nadzornika, ki bodeta nadzorovala razprodajo.

Obrobljene rutice	L —.75	Gobaste brisače	2.75	Angleški batist 80. cm., meter	5.90
Prtiči za čaj	— .95	Nogavice z dvojnato peto, prvovrstne	2.75	Svilene ženske nogavice	6.50
Bele rutice z ažurom	1.25	Platno Madapolam 80 cm., meter	2.90	Neapeljski prti	7.90
Povojčki za deteta, meter	1.30	Oxford za srajce, meter	2.95	Ženske srajce z ažurom	9.90
Moške barvane nogavice	1.75	Naramnice, dvojne, elastične	3.50	Ženska spodnja krila, vezena	9.90
Krpice iz gobastega blaga	1.75	Moderčki, vezeni	3.50	Žamet za lovske obleke	10.90
Brisače, reklam 45 x 90	1.90	Blago, Pelle uovo, meter	3.90	Kombinacija, vezena	12.90
Robljene brisače	2.20	Platno „Madonna“ meter	3.90	Moške srajce iz zefirja z ovratniki	15.90
Platnene krpice	2.30	Majice	4.50	Rjuhe z ažurom za 1 posteljo	29.90
Prtiči 60 x 60	2.50	Blago, dvojno tkano, meter	4.90	Rjuhe vezene za 2 postelji	49.90
Prozorne ženske nogavice	2.50	Obposteljne preproge, reklam	5.50	Žimnice iz prave žime, prva kvaliteta, 14 kg,	55.—
Švicarsko vezenje, meter	2.50	Preproge iz jute, meter	5.50	Prešite odeje, barvane, za 1 posteljo	59.—

OPOMBA. Blago, ki ne ugaja, najsibo glede kvalitete ali cene, se vzame nazaj.

Bogata izbira blaga za gospode in gospe. — Žamet za lovce. — Izgotovljeno perilo. — Platno. — Gobasto tkano blago za gospe. — Platno in bombaževina v vseh visočinah. — Pletenina. — Brisače in prtiči „Fiandra“ — Pletenine iz lanu in bombaža. — Preproge — Moderčki iz jute in koko. — Zaveze. — Blago za pohištvo. — Posteljna pregrinjala in pogrinjala v vseh merah. — Dvošivi. — Razprodajalcem poseben popust. — Opreme za neveste. — Popolne oprave za prenočišča, zavode in internate. — Izdelane blazine iz žime in volne. — Razprodajalcem poseben popust.

VIDEM (Udine) - Via Savorgnana 5 (vokal Via Cavour) - VIDEM (Udine)